

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1

วันเพ็ญ ศิลป์ทำว

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

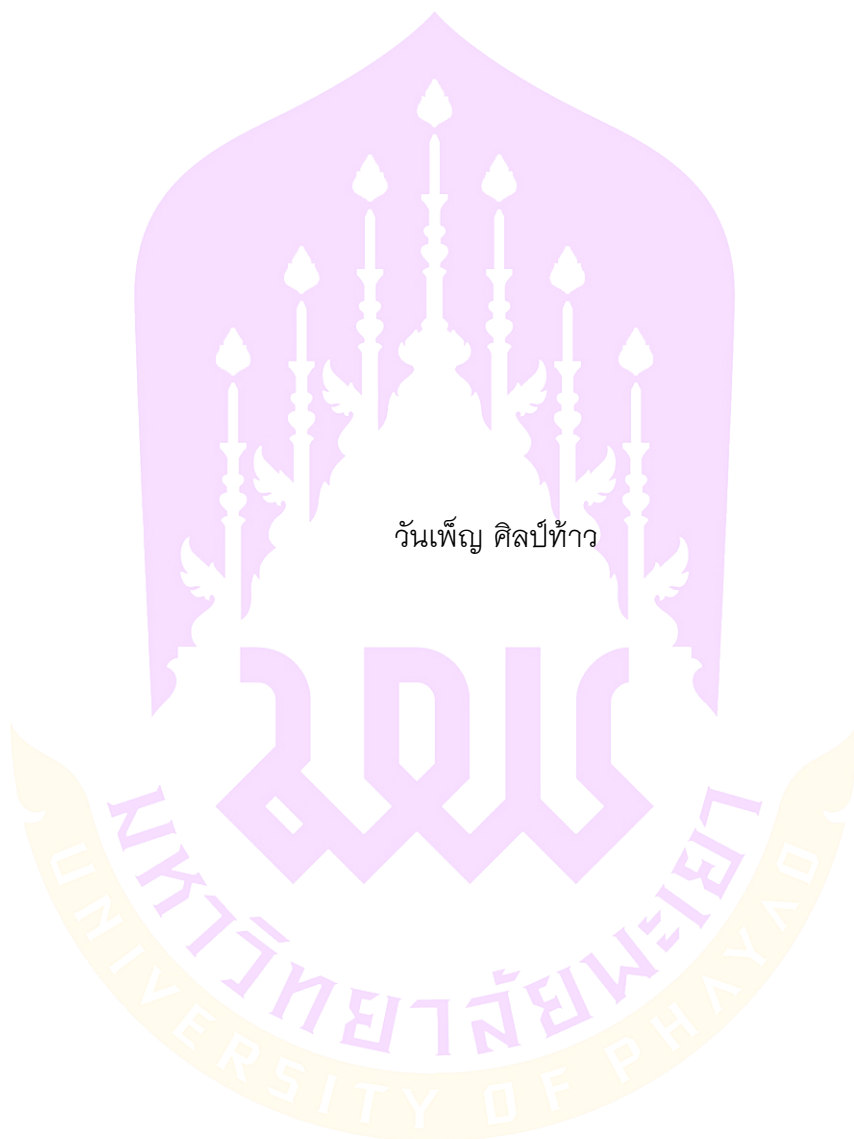
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

PERFORMANCE BASED BUDGETING MANAGEMENT OF SCHOOL IN MUANG LAMPHUM
DISTRICT UNDER LAMPHUN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา

ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ของ วันเพ็ญ ศิลป์ทำว

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. โสภภ อำนวยรัตน์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. ธารรัตน์ มาลัยเถาว์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** วันเพ็ญ ศิลป์ท้าว, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** รองศาสตราจารย์ ดร. โสภกา อำนวยรัตน์
- คำสำคัญ:** การบริหารงบประมาณ, มุ่งเน้นผลงาน, สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 46 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 344 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 374 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 191 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษาและการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีตรวจสอบความแตกต่างของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ และด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมา คือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต 2) ผลการเปรียบเทียบการศึกษการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างและด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบการศึกษการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

Title: PERFORMANCE BASED BUDGETING MANAGEMENT OF SCHOOL IN MUANG LAMPHUM DISTRICT UNDER LAMPHUN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

Author: WANPEN SILTHAO, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2023

Advisor: Associate Professor Dr. Sopa Umnuayrat

Keywords: Budget Management, Performance-Based Budgeting, Education Institutions in Muang Lamphun District

ABSTRACT

The aims of this study were to 1) study the performance-based budgeting of educational Institution and 2) compare the performance-based budgeting of educational Institution in Muang Lamphun District, Lamphun Primary Education Service Area Office 1. The study was divided into two parts: work experiences and size of education institution. The simple size was 191 of school directors and teachers of Muang Lamphun District, Lamphun Primary Education Service Area Office 1 using Krejcie and Morgan's comparison table and Stratified sampling. Research instruments consisted of five Likert scale questionnaires. The index of conformance is between 0.67 to 1.00 and the confidence is 0.98. The statistics of the study included percentage, mean, standard deviation, F-test, One-way ANOVA, and Scheffé test. The results revealed that 1) the total number of performance-based budgeting of educational Institution in Muang Lamphun District, Lamphun Primary Education Service Area Office 1 was at the highest level were financial management and budget control and financial reporting and performance, the second was Asset Management. But the lowest was Output Specification and Costing. 2) the comparison of performance-based budgeting of educational institution, Lamphun Primary Educational Service Area Office 1 in terms of work experiences was at a statistically significant difference .05 and 3) the comparison results of performance-based budgeting of educational institution, Lamphun Primary Educational Service Area Office 1 for the size of educational institution was not statistically different.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.โสภณ อำนวยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจนการศึกษาครั้งนี้ด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิรา เครือคำอ้าย อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นางสุจิตรา ยาวิไชย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 และนางวนิดา สุภาใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าแดด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จนให้การศึกษาครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผู้บริหาร และคณะครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่านวิทยาลัยการศึกษา และมหาวิทยาลัย ที่ประสิทธิ์ประสาทสรรพความรู้ทั้งปวง และให้คำแนะนำตลอดการศึกษา เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นพลังใจในยามที่เหนื่อยล้าและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณค่าและคุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอจงได้รับส่วนแห่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

วันเพ็ญ ศิลป์ท้าว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	14
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
กรอบแนวคิดการวิจัย	37
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	38

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	45
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาใน อำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1.....	46
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา	54
บทที่ 5 บทสรุป	62
สรุปผล.....	62
อภิปรายผลการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ	75
ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อ การวิจัย (Item Congruence Index: IOC)	76
ภาคผนวก ค รายงานหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน ในอำเภอป่าซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน 30 คน.....	81
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out).....	82
ภาคผนวก จ รายงานหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูลการวิจัย.....	84

ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 86

ภาคผนวก ช เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ 92

ประวัติผู้วิจัย.....94

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ปีการศึกษา 2565	32
ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	39
ตาราง 3 แสดงจำนวนค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยภาพรวม	46
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการวางแผนงบประมาณ.....	47
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	48
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	49
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ.....	50
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน.....	51

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน
เขต 1 ด้านการบริหารสินทรัพย์ 52

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน
เขต 1 ด้านการตรวจสอบภายใน.....53

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน 54

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบ
มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน 55

ตาราง 14 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน 57

ตาราง 15 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน 58

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....59

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....60

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กระบวนการงบประมาณมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน.....	16
ภาพ 2 ขั้นตอนการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน.....	23
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (2560, หน้า 2) กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการพัฒนาค้นใน ทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งยังมีกรอบทิศทางการจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศชาติ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาในลักษณะเช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 10(1) ได้บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 14 บัญญัติว่า บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณีดังต่อไปนี้ 1) การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถ ในการอบรมเลี้ยงดูบุคคล ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ 2) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด 3) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่าย การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ได้จัดทำขึ้นเพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ มีจุดประสงค์โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาค้นให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการศึกษาเพื่อปวงชน หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง หลักการมีส่วนร่วมของสังคม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้มีการยึดตามเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเด็นภายในประเทศ เช่น คุณภาพของคนช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ

ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมโดยนายยุทธศาสตร์ชาติ มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2560, หน้า ๑-๘)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญภายใต้การบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานตามโครงการ กระจายอำนาจ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพจำเป็นต้องใช้ ระบบการจัดสรรงบประมาณใหม่เป็นกลไกเครื่องมือสำคัญที่จะกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีหลักการจัดสรร งบประมาณที่ดี คือ หลักความเป็นธรรม เป็นการจัดสรรงบประมาณในจำนวนที่เท่ากันให้กับ ผู้เรียนที่มีลักษณะความต้องการจำเป็นแบบเดียวกันความเสมอภาคเพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาส ทางการศึกษาเท่าเทียมกันตามหลักความเสมอภาคเป็นการจัดสรรงบประมาณ โดยพิจารณา จากความแตกต่างในลักษณะของโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีคุณลักษณะเหมือนกันควรจะได้รับ งบประมาณเท่าเทียมกัน ส่วนโรงเรียนที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันเนื่องจากขนาดและที่ตั้งของ โรงเรียนควรจะได้รับงบประมาณที่แตกต่างกันหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักความ พอเพียง กระจายอำนาจ เป็นการจัดสรรงบประมาณไปสู่โรงเรียนโดยตรงตามโครงสร้าง การกระจายอำนาจหลักเสรีภาพในการเลือก เป็นการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป แก่ผู้เรียน หลักการปฏิบัติได้จริง การนำระบบรูปแบบและวิธีการจัดสรรงบประมาณมาใช้ จะต้องไม่ยุ่งยากซับซ้อนเข้าใจง่ายมีความยืดหยุ่นคล่องตัวแต่ต้องโปร่งใสรับผิดชอบตรวจสอบ ได้และบรรลุเป้าหมายที่ต้องการการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณดังกล่าว (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 22)

ซึ่งในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 44 (1) และมาตรา 45 (1) มีการกำหนดให้มีการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจ ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้สถานศึกษาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษา มีอิสระคล่องตัว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 11) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนด ขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษา ได้แบ่งภารกิจออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32) ในการบริหารงบประมาณจะต้องดำเนินการบริหาร ระบบงบประมาณเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เป็นการจัดสรรงบประมาณ แบบมีเงื่อนไขก็คือสำนักงานงบประมาณจะมีอิสระทางการเงินกับหน่วยงาน เมื่อหน่วยงาน มีหลักประกันได้ว่าสามารถนำงบประมาณไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งได้แก่

การดำเนินการเพื่อให้ผ่านมาตรฐานทางการเงิน 7 ด้าน ได้แก่ การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนผลผลิต การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารสินทรัพย์ การตรวจสอบภายใน (กรมสามัญศึกษา, 2545, หน้า 4) กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดข้อตกลงร่วมกันเพื่อดำเนินงานตามระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจขององค์กร เป้าหมายและวัตถุประสงค์มีการประเมินผลสำเร็จอย่างสม่ำเสมอโดยเชื่อมโยงกับข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตผลลัพธ์เข้ากับเป้าหมายของนโยบายและวัตถุประสงค์โดยให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างส่วนราชการกับสำนักงานงบประมาณ เพิ่มความรวดเร็วในการบริหารงบประมาณให้แก่ส่วนราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (สำนักงานงบประมาณ, 2546, หน้า 41) และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา ได้ปรับระบบงบประมาณเป็นแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ก็เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและมีความเป็นธรรม ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจึงเป็นระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจขององค์กร เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน/โครงการ อย่างเป็นทางการ มีการติดตามและประเมินผลเพื่อวัดผลสำเร็จของงานโดยการเชื่อมโยงการบริหาร จัดการ ทรัพยากรการเงินและพัสดุที่สะท้อนให้เห็นผลสำเร็จของงานต่าง ๆ ภายใต้ระบบการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 5-6) ซึ่งการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่ได้รับ จัดสรรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดถูกต้องตามระเบียบ ทันทเวลาและเหตุการณ์ งบประมาณจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ว่าได้เอาใจใส่ มีแนวคิดแนวปฏิบัติอย่างไรในการดำเนินงาน เพื่อตอบสนองนโยบายหรือวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือโครงการหรือเงื่อนไขที่ทางราชการ กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการวัดประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้วย (สิริกานต์ กองคำ, 2555, หน้า 37)

ทั้งนี้ การบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ ปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่ไม่สามารถ ปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจขององค์กร พบในแต่ละประเด็นดังนี้ สภาวะการณปัจจุบันจำนวนผู้เรียนในเขตบริการลดลงส่งผลให้มีโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น

และการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กยังทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดปัจจัยในหลาย ๆ ด้าน ทั้งบุคลากร งบประมาณ ทำให้โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่พร้อมจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ นักเรียนในพื้นที่บางส่วนเป็นเด็กต่างด้าวมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาของผู้เรียนยังไม่ได้พอ พบว่า ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานตามเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพและส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน จำนวน 4 ตัวชี้วัดหลัก 16 ตัวชี้วัดย่อย ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงาน พบว่า เป็นไปตามเป้าหมาย จำนวน 3 ตัวชี้วัดหลัก 2 ตัวชี้วัดย่อย สูงกว่าเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัดหลัก 6 ตัวชี้วัดย่อย ต่ำกว่าเป้าหมาย จำนวน 6 ตัวชี้วัดย่อย คือ 1) ร้อยละผู้เรียนทุกระดับมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C) มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ระดับดีขึ้นไปในภาพรวม 2) ร้อยละผู้เรียนทุกระดับมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ระดับดีเยี่ยมไปในภาพรวม(3) ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนระดับดีขึ้นไปในภาพรวมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 (4) ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนระดับดีเยี่ยมขึ้นไปในภาพรวมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 5) ร้อยละผู้เรียนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจระดับปฐมวัย ด้านสติปัญญา และ 6) ร้อยละผู้เรียนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านน้ำหนัก บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาเรื่องใด ๆ มีการนำผลการพัฒนาไปใช้ ไม่เต็มประสิทธิภาพ ขาดแคลนบุคลากร บุคลากรโยกย้ายบ่อย ขาดความต่อเนื่องของงาน การจัดสรรงบประมาณที่ได้รับล่าช้าและไม่ต่อเนื่อง มีความยุ่งยากในการจัดหาวัสดุ และครุภัณฑ์ไม่ได้ตามความต้องการ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1, 2564, หน้า 147-148)

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็น

ข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน กำหนดนโยบาย การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ผลการศึกษการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จะอยู่ในระดับใด
2. ผลการการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประเภทกรรมการทำงานและขนาดของสถานศึกษา จะมีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประเภทกรรมการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 46 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 344 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 374 คน (กลุ่มสารสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) จำแนกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 374 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 191 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา (Stratified Random Sampling) คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษและทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาจากการศึกษาการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยใช้แนวคิดการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐาน การจัดการด้านการเงิน 7 ด้าน ประกอบด้วย 7 ด้าน (อนุพงษ์ สมศรี, 2565 หน้า 19)

- 2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ
- 2.2 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต
- 2.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
- 2.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
- 2.5 ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน
- 2.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์
- 2.7 ด้านการตรวจสอบภายใน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ประสิทธิภาพการทำงานและขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย

3.1.1 ประสิทธิภาพการทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) ระหว่าง 5-10 ปี
- 3) ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ประกอบด้วย

- 3.2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ
- 3.2.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต
- 3.2.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
- 3.2.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
- 3.2.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
- 3.2.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์
- 3.2.7 ด้านการตรวจสอบภายใน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 46 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การบริหารงบประมาณ** หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนและการควบคุมทางการเงิน การจัดสรรเงินงบประมาณที่ได้จากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินที่ทางรัฐจัดให้หรือเป็นงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจาก องค์กรเอกชนหรือการบริจาคจากแหล่งอื่น ๆ สถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบและวิธีการและมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้มีการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. **การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน** หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณโดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมมีการเชื่อมโยงให้เห็นผลงานที่เกิดขึ้นนั้น มีความสอดคล้องกับงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรจากรัฐ อย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการติดตาม และประเมินผลสม่ำเสมอเพื่อวัดผลสำเร็จของงาน ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการงบประมาณที่จะสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาทบทวนบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ชัดเจน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม

เพื่อกำหนด โครงสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ สนองยุทธศาสตร์ การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น จัดทำแผนงาน/โครงการ กรอบประมาณการรายจ่าย ล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การวางแผนบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมีมาตรฐาน การวางแผนงบประมาณ

2.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต หมายถึง การดำเนินงานในการคิดคำนวณ ค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับ การจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต จัดทำระบบฐานข้อมูลวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุน ผลผลิตและรายงานข้อมูลต้นทุน

2.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการในเวลาที่รวดเร็ว และราคาที่เหมาะสม วางแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติ การจัดการ ความปลอดภัยในการเก็บรักษาหลักฐานเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง มีการบริหารให้เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนด โปร่งใส ตรวจสอบได้

2.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณ ควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ของทางราชการ วางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ วิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน การจัดระบบการเงินให้เกิดประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

2.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน หมายถึง การนำเสนอ ข้อมูลการเงินเพื่อแสดงฐานะและผลการเงิน การรายงานผลการดำเนินงาน ติดตามผล งบประมาณและการประเมินผลแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน มีการแสดงรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

2.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์ หมายถึง การดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จาก สินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการวางแผนกำหนดความต้องการ การบริหารสินทรัพย์ให้เป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์

2.7 ด้านการตรวจสอบภายใน หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารความเสี่ยง

โดยกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น และช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

4. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู ที่ได้รับการแต่งตั้งบรรจุเป็นข้าราชการ ตั้งแต่ตำแหน่งครูผู้ช่วย มีทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ของครูผู้สอนนับตั้งแต่วันบรรจุเป็นข้าราชการครู ตั้งแต่ตำแหน่งครูผู้ช่วยในสถานศึกษา ถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น 3 ช่วง คือ น้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

6. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การแบ่งขนาดสถานศึกษาโดยใช้จำนวนนักเรียน เป็นเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองลำพูน อำเภอป่าซาง อำเภอแม่ทา และอำเภอบ้านธิ รวมทั้งสิ้น จำนวน 130 แห่ง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ในด้านวิชาการ

1.1 ผลการวิจัยทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ได้ทราบถึงการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

1.2 ผลการวิจัยทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ได้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

2. ประโยชน์ในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน กำหนดนโยบาย การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการศึกษากิจการการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ
  - 1.1 ความหมายของงบประมาณ
  - 1.2 ความสำคัญของงบประมาณ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
  - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
  - 2.2 ลักษณะของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
  - 2.3 ขอบข่ายการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
    - 2.3.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ
    - 2.3.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต
    - 2.3.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
    - 2.3.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
    - 2.3.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
    - 2.3.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์
    - 2.3.7 ด้านการตรวจสอบภายใน
3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในยุคปัจจุบันเน้นการบริหารให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานได้มีการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียนรวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน การบริหารงบประมาณจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการจัดการศึกษาทั้งระบบ

ดังนั้น การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีประสิทธิผลและเท่าเทียมกัน จึงส่งผลให้คุณภาพ การศึกษา รวมทั้งการติดตามประเมินผลก็เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษา มีคุณภาพได้มาตรฐานตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ความหมายของการบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ มีผู้ให้คำนิยามความหมายแตกต่างกันไป ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 40-41) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณ เป็นภารกิจงานเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ การจัด และพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา มีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูลทรัพยากร จัดทำระบบฐานข้อมูล สินทรัพย์ และจัดตั้ง กองทุนเพื่อการศึกษา มีการกำกับ ตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้ งบประมาณของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (2560, หน้า 15) ได้ให้ ความหมายของคำว่า งบประมาณ ไว้ดังนี้ เงินงบประมาณ หมายถึง เงินงบประมาณ ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมาย เกี่ยวด้วยงบประมาณ เงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีให้ไม่ต้อง นำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังซึ่งหน่วยงาน ของรัฐได้รับไว้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายและเงินภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเรียกเก็บ ตามกฎหมายและให้หมายความรวมถึงเงินกู้ เงินช่วยเหลือและเงินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2563, หน้า 226) ให้ความหมายของคำว่างบประมาณไว้ว่า งบประมาณ หมายถึง แผนงานที่แสดงเป้าหมายของการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของกิจการ ในลักษณะของตัวเลข ปกติจะมุ่งเน้นไปที่ตัวเงินเป็นหลัก อย่างไรก็ตามสามารถเป็นได้ทั้ง จำนวนเงินและที่ไม่ใช่จำนวนเงิน ซึ่งการขีดทำงบประมาณจะกำหนดขึ้นตามแผนงาน ในรอบระยะเวลาหนึ่ง

จรัญญา จันทรชืน (2563, หน้า 13) ให้ความหมายของคำว่างบประมาณไว้ว่า งบประมาณ หมายถึง แผนทางการเงินของรัฐบาลที่จัดทำขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เป็นการวางแผน การใช้จ่ายเงินล่วงหน้า โดยจำเป็นต้องมีการควบคุมเพื่อกำกับดูแลการรับและจ่ายเงินให้ถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการใช้จ่ายงบประมาณ

อนุพงษ์ สมศรี (2565, หน้า 13) งบประมาณ หมายถึง แผนการเงินหรือประมาณ การ รายรับ-รายจ่ายล่วงหน้า การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ซึ่งแสดงในรูปแบบ ตัวเงิน มีระยะเวลากำหนดที่แน่นอน โดยแสดงกิจกรรมหรือโครงการที่จะปฏิบัติ ซึ่งแผนนี้จะรวมถึง การกะประมาณ บริการ กิจกรรมโครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผน

สรุปได้ว่า งบประมาณ หมายถึง การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณล่วงหน้าขององค์กรอย่างมีแบบแผน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามวัตถุประสงค์ของงบประมาณนั้น มีการจัดทำเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถกำกับดูแลการรับและจ่ายเงินให้ถูกต้อง ตรวจสอบได้

ความสำคัญของงบประมาณ

สุภาพร ศรีษะเนตร (2560, หน้า 26) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณมีความสำคัญครอบคลุมงานทั้งหมดขององค์กร งบประมาณเป็นเครื่องมือในการพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายที่องค์กรได้วางไว้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด

จิรัญญา จันทรชื่น (2563, หน้า 16) กล่าวไว้ว่า งบประมาณถือเป็นเครื่องมือบริหารของรัฐบาลในการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจ ด้านการบริหาร และด้านการเมืองโดยงบประมาณเป็นเอกสารทางการเงินที่รัฐบาลได้รับอนุมัติจากฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของรัฐบาลงบประมาณเปรียบเสมือนหัวใจที่สูบฉีดเลือดหล่อเลี้ยงร่างกาย ถ้าขาดงบประมาณรัฐบาลก็ไม่สามารถคงอยู่และทำหน้าที่ได้

อนุพงษ์ สมศรี (2565, หน้า 15) งบประมาณใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงานตามแผนงานใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหน่วยงานเป็นเครื่องมือที่ใช้ควบคุมเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือที่กระจายทรัพยากรและเงินงบประมาณที่เป็นธรรม เป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์งานและผลงานของหน่วยงานเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานเนื่องจากงบประมาณเป็นที่รวมทั้งหมดของแผนงานและงานที่จะดำเนินการ

สรุปได้ว่า งบประมาณนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมาย โดยงบประมาณจะต้องได้รับการจัดสรรผ่านที่วางแผนใช้จ่ายได้อย่างคุ้มค่า เป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้ เพราะงบประมาณคือ ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนขององค์กรต่าง ๆ จึงต้องมีการบริหารจัดการให้ได้อย่างมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

ความหมายและความสำคัญของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 46) ได้กล่าวถึง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานว่า เป็นการบริหารงบประมาณที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างงบประมาณ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ใช้กับนักเรียนเป็นผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขการบริหารจัดการจากความร่วมมือมือของครูอาจารย์และบุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำร่วมรับผิดชอบให้บรรลุ ตามนโยบายที่เป็นเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ศุภรฤดี มีสมพร (2560, หน้า 18) ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการจัดทำงบประมาณโดยคำนึงถึงงานเป็นตัวตั้งหน่วยปฏิบัติจะต้องเชื่อมโยงให้เห็นว่าผลงานที่เกิดขึ้นนั้นมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับงบประมาณที่ขอตั้งและหน่วยงานจะเป็นผู้รับผิดชอบผลงานที่เกิดขึ้นดังนั้น บทบาทที่สำคัญของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรที่เป็นบุคคลและงบประมาณให้เกิดประสิทธิผลตามที่ได้กำหนดเจตนารมณ์ไว้และมีความสอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายในระดับชาติ

จิรัญญา จันทรชีน (2563, หน้า 29) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานหมายถึง ระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจขององค์กร เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ กลยุทธ์แผนงานหรือโครงการอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลสำเร็จของงานซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากรการเงินและพัสดุที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่าง ๆ ขององค์กร ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การคำนวณต้นทุนผลผลิต 3) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) การบริหารทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ 5) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 6) การบริหารสินทรัพย์ และ 7) การตรวจสอบภายใน

อนุพงษ์ สมศรี (2565, หน้า 17) การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานหมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณโดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมมีการเชื่อมโยงให้เห็นผลงานที่เกิดขึ้นนั้นมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรจากรัฐ อย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการติดตามและประเมินผลสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลสำเร็จของงาน ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการงบประมาณที่จะสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน คือ การบริหารงบประมาณที่เชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรที่ใช้กับผลงานที่เกิดขึ้นได้อย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการติดตาม และประเมินผลสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลสำเร็จของงานซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากรการเงินและพัสดุ ภายใต้เงื่อนไขการบริหารจัดการจากความร่วมมือมือของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามนโยบายที่เป็นเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

เพื่อให้เห็นภาพลักษณะของการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และได้มีการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบเดิมกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 46) ได้เปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานกับการบริหารงบประมาณแบบเดิมโดยพิจารณาใน 8 ประเด็น คือ จุดเน้น การวางแผนการจัดทำงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ระบบบัญชีการควบคุมการพัสดุและการรายงานผล

การพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายจะต้องมีการสร้างความรู้ความเข้าใจ และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องให้แก่ครูอาจารย์และบุคลากรในโรงเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาที่ยั่งยืนและขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย จึงเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการนำไปปฏิบัติในการบริหารจัดการตามมาตรฐานทางการเงิน 7 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การวางแผนงบประมาณ ต้องมีการวางกลยุทธ์ และการวางแผนงบประมาณ รายงานล่วงหน้าระยะปานกลางมีข้อมูลครบถ้วนจัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรม

ด้านที่ 2 การคำนวณต้นทุนการผลิต เน้นผลผลิตและต้นทุนต่อหน่วยงานของผลผลิต และจะต้องกระจายต้นทุนทางตรงและทางอ้อมลงสู่แต่ละผลผลิต

ด้านที่ 3 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยจัดระบบ และขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างใหม่มีประสิทธิภาพรัดกุมและโปร่งใส

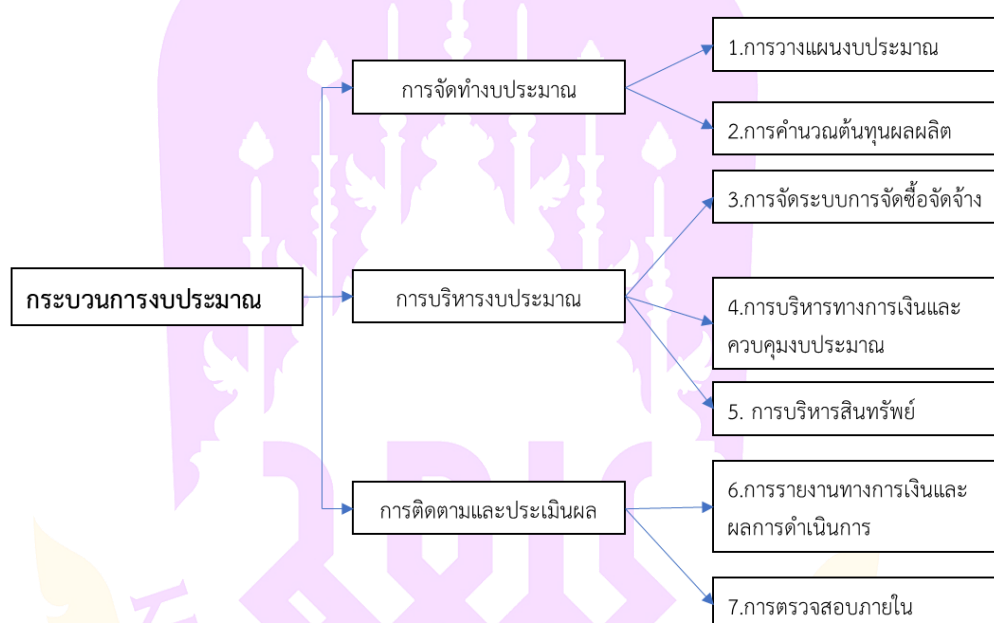
ด้านที่ 4 การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โดยจะต้องมีมาตรฐานการควบคุมงบประมาณการกำหนดความรับผิดชอบเรื่องบัญชีและการเงิน

ด้านที่ 5 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เพื่อความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการใช้งบประมาณ

ด้านที่ 6 การบริหารสินทรัพย์ เพื่อใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าสูงสุดมีการลงทะเบียนสินทรัพย์ให้ครบถ้วนมีการตรวจสอบข้อมูลและสภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ

ด้านที่ 7 การตรวจสอบภายใน เพื่อควบคุมการใช้งบประมาณและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการตรวจสอบมีความเป็นอิสระ

ในการดำเนินการตามการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายซึ่งเป็นการบริหารงานแบบกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการดำเนินการตามแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานภายใต้กระบวนการงบประมาณ 3 ขั้นตอน ซึ่งจะเชื่อมโยงกับ มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 63-66) ดังนี้

ภาพ 1 กระบวนการงบประมาณมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2555

ขอข่ายการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอข่ายการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ของกระทรวงศึกษาธิการ (อนุพงษ์ สมศรี, 2565 หน้า 19) คือ

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
  4. ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
  5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
  6. ด้านการบริหารสินทรัพย์
  7. ด้านการตรวจสอบภายใน
- โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ

การวางแผนงบประมาณ เป็นมาตรฐานการจัดการงบประมาณและการเงิน ด้านที่ 1 เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณ ได้มีผู้เกี่ยวข้องให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 113) ให้รายละเอียดต่อว่าการวางแผนงบประมาณเริ่มต้นจากการวางแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน อันประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ผลผลิต กลยุทธ์โครงสร้างและแผนงาน และตัวบ่งชี้ความสำเร็จของผลงาน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแผนกลยุทธ์มาจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า ระยะปานกลาง (MTEF) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงงบประมาณที่ใช้ในอนาคต การจัดทำงบประมาณของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนนั้น ส่วนราชการจำเป็นต้องดำเนินการในสิ่งที่เป็นพันธกิจหลักของหน่วยงานเพื่อสนองตอบต่อเป้าหมายขององค์กร และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นต้องดำเนินการเป็นสิ่งแรกก็คือการจัดทำกลยุทธ์เพื่อนำกลยุทธ์ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จะต้องบอกได้ว่า ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินงานนั้นคืออะไร จะใช้สิ่งใดเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานกลยุทธ์ที่ได้จากการดำเนินการ แผนกลยุทธ์ดังกล่าวจะต้องนำมาสู่แผนการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน พร้อมจัดทำงบประมาณใช้จ่ายในแต่ละแผนงานหรือโครงการตามประเภท ค่าใช้จ่ายที่กำหนด และครอบคลุมแหล่งเงินงบประมาณรวมถึงการประมาณการค่าใช้จ่ายล่วงหน้าสำหรับการดำเนินงานอีก 3 ปีงบประมาณ เพื่อเป็นการประกันได้ว่าหากสถานการณ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานจะสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี (2560, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีความสัมพันธ์กันโดยตรงกับการวางแผนกลยุทธ์และระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มี การพัฒนาผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำคัญเดียวกัน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, หน้า 57-72 อ้างอิงใน ศิริพร ลิทธิวงศ์, 2560, หน้า 57) ขอบข่ายภารกิจการบริหารงานด้านงบประมาณ

1. ด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
3. ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
4. ด้านการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. ด้านการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ
7. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
8. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. ด้านการปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
10. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. ด้านการวางแผนพัสดุ
12. ด้านการกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์
หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
13. ด้านการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
14. ด้านการจัดหาพัสดุ
15. ด้านการควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
16. ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. ด้านการเบิกเงินจากคลัง
18. ด้านการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
19. ด้านการนำเงินส่งคลัง
20. ด้านการจัดทำบัญชีการเงิน
21. ด้านการจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
22. ด้านการจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

จากรูรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 43) การวางแผนงบประมาณเป็นกระบวนการ
ดำเนินการโดยผู้มีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกกรมในการจัดทำแผน มีการกำหนดภารกิจ
และผลผลิต ผลลัพธ์ การปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจอย่างครบวงจร
มีการกำหนดเป้าหมาย การทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถวัดและประเมินผลการทำงานได้

อนุพงษ์ สมศรี (2565, หน้า 21) การวางแผนงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาบทบาทบทบาท ภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ชัดเจน วิเคราะห์ สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนด โครงสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ สนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น จัดทำแผนงาน/โครงการ กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การวางแผนบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณ

สรุปได้ว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ คือ กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ การใช้งบประมาณ เพื่อกำหนด โครงสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ สนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการขององค์กร ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

สำนักงานงบประมาณ (2555, หน้า 19) กล่าวว่าในอนาคตกการคำนวณต้นทุนการผลิตจะมีการเปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตระหว่างหน่วยงาน เพื่อการวิเคราะห์และปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานและนำมากำหนดต้นทุนเป้าหมายที่รัฐ จะซื้อบริการจากหน่วยงาน โดยต้นทุนดังกล่าวอาจต่ำกว่าต้นทุนที่หน่วยงานใช้ดำเนินการในปัจจุบัน โดยหากหลักการนี้จะทำให้หน่วยงานมีการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานภายใน และกระบวนการผลิตต้องมีการลดต้นทุนตลอดเวลา

จารุวรรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 45) การคำนวณต้นทุนกิจกรรมเป็นกระบวนการวางแผนงบประมาณที่คำนึงถึงต้นทุนทรัพยากร เป็นหนึ่งในมาตรฐานการจัดการทางการเงินที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อรองรับงบประมาณ ซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการประกอบกิจกรรมให้เกิดผลผลิตที่มีคุณลักษณะตามที่กำหนดเพื่อเป็นหลักประกันว่าสถานศึกษาจะสามารถนำงบประมาณที่ได้รับ ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

อนุพงษ์ สมศรี (2565, หน้า 23) การคำนวณต้นทุนผลผลิต หมายถึง การดำเนินการในการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต จัดทำระบบฐานข้อมูลวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิตและรายงานข้อมูลต้นทุน

สรุปได้ว่า ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต หมายถึง กระบวนการวางแผนงบประมาณที่คำนึงถึงต้นทุนทรัพยากรในปัจจุบันขององค์กร เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการ

ให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม สามารถนำงบประมาณที่ได้รับ ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

การบริหารพัสดุ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและมีผลต่อต้นทุนการผลิตเป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อสถานศึกษา

สำนักงานงบประมาณ (2555) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดการประหยัดในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน และจะมีผลกระทบต่อต้นทุนของการผลิต ซึ่งกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ดีต้องมีความโปร่งใส ยุติธรรมและตรวจสอบได้ จะช่วยลดการสูญเสียนงบประมาณ ดังนั้นส่วนราชการจะต้องจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่ดี มีแผนในการจัดซื้อจัดจ้างที่จะบ่งบอกว่าจะจัดซื้อจัดจ้างพัสดุชนิดไหนจำนวนเท่าไรในเวลาใด และจะจัดซื้อจัดจ้างอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (2560) หลักการจัดซื้อจัดจ้าง (มาตรา 8) เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังนี้

1. คุ่มค่า: ต้องมีคุณภาพ ราคาเหมาะสม และมีแผนบริหารพัสดุที่เหมาะสม และชัดเจน
2. โปร่งใส: ต้องกระทำอย่างเปิดเผย แข่งขันอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาเหมาะสมต่อการยื่นข้อเสนอมิหลักรฐานการดำเนินงานชัดเจน และเปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างในทุกขั้นตอน
3. มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล: ต้องมีการวางแผนจัดซื้อจัดจ้างล่วงหน้า
4. ตรวจสอบได้

ศุภฤดี มีสมพร (2560, หน้า 23) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการให้เป็นไปตามระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุทุกชนิดให้มีประสิทธิภาพโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ทั้งยังต้องครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการจัดซื้อจัดจ้างอีกด้วย

จาวรธรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 46) การจัดซื้อจัดจ้างเป็นการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์กร ไม่มีองค์กรใดสามารถดำเนินการได้โดยปราศจากปัจจัยดังกล่าว และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร ประสิทธิภาพของการดำเนินงานขึ้นอยู่กับการใช้ปัจจัยเหล่านี้ในปริมาณที่เหมาะสม คุณภาพที่เหมาะสม ในเวลาที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และมีราคาที่เหมาะสมผล

อนุพงษ์ สมศรี (2565, หน้า 24) การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการในเวลาทีรวดเร็ว และราคาที่เหมาะสม วางแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดทำคู่มือ และแนวทางปฏิบัติ การจัดความปลอดภัยในการเก็บรักษาหลักฐานเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง มีการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนด โปร่งใส ตรวจสอบได้

สรุปได้ว่า กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการประหยัด ในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน มีผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนของการผลิต กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ดีโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ จะช่วยลดการสูญเสียงบประมาณ ฉะนั้น การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ช่วยให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้ทันเวลาที่มีปริมาณ คุณภาพมีราคาที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการใช้งาน

4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ

การบริหารงานการเงินและการควบคุมงบประมาณถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการ ประกันว่าสถานศึกษามีความคล่องตัวทางด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ไม่นำไปสู่การใช้จ่าย งบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหน่วยงานต้องมีการกำหนดรายการเอกสาร หลักฐานที่จำเป็นต่อการบริหารและความคุมงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2549, หน้า 15-16) การควบคุม งบประมาณเป็นกลไกที่จำเป็นสำหรับการประกันว่าความคล่องตัวในด้านงบประมาณ ที่ส่วนราชการได้รับจากการกระจายอำนาจ และผ่อนคลายการควบคุมจากหน่วยงานกลางนั้น จะไม่นำไปสู่การกระจายงบประมาณที่ไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังนั้น ภายในส่วน ราชการแต่ละระดับจะต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณรวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบ ในเรื่องการบัญชีและการเงิน รายการทางบัญชี (Chart of account) จะต้องแสดงถึงรายการ ที่จำเป็นเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณ และคำนวณต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) สำหรับการรายงานผลการดำเนินงาน ต้องวางระบบการอนุมัติตรวจสอบเช็คยอด และการบันทึกเพื่อควบคุมการใช้จ่ายเงินและสำหรับสิ่งที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างชัดเจนของ การบริหารการเงิน คือ การปรับระบบบัญชีจากระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดไปสู่ระบบบัญชี เกณฑ์คงค้างทำให้รัฐบาลทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรมและชัดเจน ในส่วนของ ระบบบัญชีมีการปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบบัญชีเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย (Accrual Basis) เป็นการบันทึก การรับรู้รายได้และรายจ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้น เข้าเป็นรายได้และรายจ่ายของหน่วยงาน รวมทั้ง มีการปรับปรุงค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า รายได้ค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า การตัด

จำหน่าย ค่าใช้จ่ายรอดตัด ดังนั้นส่วนราชการจำเป็นจะต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณ รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชีและการเงิน อันเป็นเงื่อนไขความสำเร็จของการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 6) อ้างอิงใน ศิริพร สิทธิวงศ์ (2560, หน้า 31) หน่วยงานจำเป็นต้องกำหนดรายการและโครงสร้างทางการบัญชี เอกสารหลักฐานที่จำเป็นมีระบบการควบคุมการเบิกจ่ายและการบริหารจัดการงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพ มีที่กำหนดความรับผิดชอบในการลงบันทึกรายการทางบัญชี แยกความรับผิดชอบในการอนุมัติ สั่งจ่าย เบิกจ่ายและรายงานทางการเงิน มีการแยกหน้าที่ด้านการบัญชี การคลังและการตรวจสอบแยกความรับผิดชอบในการดูแลการลงบัญชีแยกประเภททั่วไปและบัญชีแยกประเภทมีระบบการอนุมัติ ตรวจสอบ กระทบยอดและบันทึกเพื่อควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ มีการแบ่งระดับชั้นการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินและบัญชี สำหรับสิ่งที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างเด่นชัดของการบริหารการเงิน คือการปรับระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดไปสู่ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ทำให้รัฐบาลทราบประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณมากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจและสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารและจัดทรัพยากรที่เป็นธรรมและชัดเจนมากขึ้น

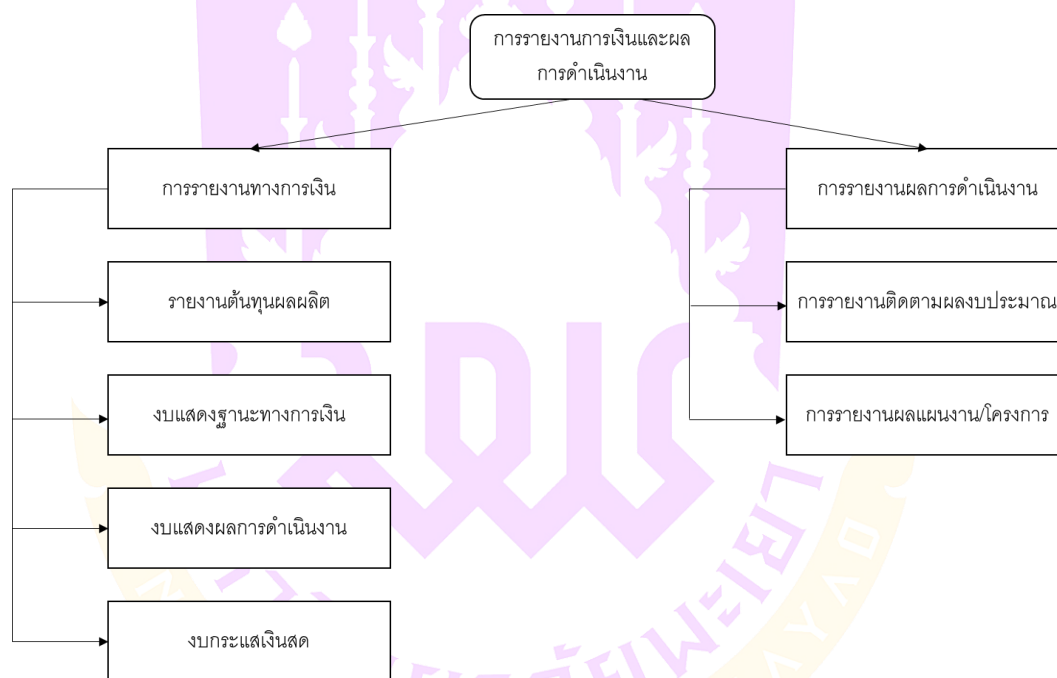
จารุวรรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 47) การบริหารงานการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีระบบการควบคุมการเบิกจ่ายและบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดการรับผิดชอบในการบันทึกรายการทางบัญชี และการแยกความรับผิดชอบในการอนุมัติ สั่งจ่าย เบิกจ่าย และการรายงานทางการเงิน มีการแยกหน้าที่ด้านบัญชี การตรวจสอบ แยกความรับผิดชอบในการดูแลด้านการลงบัญชีแยกประเภททั่วไป เป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาต้องกำหนดราชการและโครงสร้างทางบัญชีเอกสารหลักฐานที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจและสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารและจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรมและชัดเจนมากขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ หมายถึง ควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ของทางราชการ วางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณดำเนินการ มีการรายงานเพื่อควบคุม กำกับการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ วิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องดำเนินการจัดทำและมีหลายหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 45-47) กล่าวไว้ว่าในกระบวนการบริหารงบประมาณแผ่นดิน ขั้นตอนสำคัญในการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่การจัดทำประมาณการบริหารงบประมาณและขั้นตอนสุดท้าย คือ การติดตามและประเมินผล เพื่อวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงานในแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ซึ่งภายใต้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานนี้ได้จัดระบบการติดตามและประเมินผลที่สำคัญไว้ 2 วิธี ได้แก่ ดังแสดงในภาพ

ภาพ 2 ขั้นตอนการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2548

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 17-18) การรายงานทางการเงินเป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงิน เพื่อแสดงฐานะการเงินและผลดำเนินงานของหน่วยงานให้แก่บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องรับทราบถึงผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์

หรือมีความสามารถในการบริหารการเงินให้เกิดประสิทธิผลอย่างไร ซึ่งมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ใช้รายงานทางการเงินในการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน นอกจากนี้ รายงานทางการเงินยังเป็นการแสดงผลการบริหารของฝ่ายบริหารซึ่งรับผิดชอบทรัพยากร และข้อมูลทางการเงินจะช่วยให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถคาดคะเนเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตได้ว่าจะเป็นอย่างไรร สำหรับรายงานผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบผลผลิตที่แล้วเสร็จกับเป้าหมายผลผลิต และผลการดำเนินงาน ซึ่งต้องรายงานทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา และต้นทุน การรายงานผลควรจัดทำและนำเสนอในรูปแบบของรายงานประจำปี โดยนำเสนอภาพรวมของหน่วยงานนั้นตั้งแต่การปฏิบัติตามภารกิจ ผลสำเร็จ การดำเนินงาน เพื่อให้ผู้ใช้รายงานสามารถประเมินผลอย่างมีเหตุผล ข้อมูลที่นำเสนอควรประกอบด้วย บทสรุปสิ่งที่ส่วนราชการได้กระทำไปแล้ว และผลกระทบจากการดำเนินงานนั้น บทสรุป โครงสร้างองค์กร ผู้บริหารและแผนภูมิองค์กร บทสรุปด้านบุคลากร รายงานผลดำเนินงาน ผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงาน

ศุภรฤติ มีสมพร (2560, หน้า 23) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน หมายถึง การประชาสัมพันธ์งาน/โครงการที่สถานศึกษาได้ดำเนินการไปแล้วว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดมีปัญหาอุปสรรคและมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร เพื่อให้ประชาชนและผู้ที่ได้รับบริการได้รับทราบความก้าวหน้าของสถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดกรอบและโครงสร้างการประเมินและรายงานผลมีระยะเวลาในการตรวจสอบที่แน่นอนและข้อมูลที่รายงานจะต้องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณกับผลงานที่เกิดขึ้นตลอดจนการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการดำเนินงาน

จารุวรรณ มาเต็ม (2561, หน้า 48) การเงินและผลการดำเนินงาน มีความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียนที่จะสามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนงาน งาน โครงการ ตลอดจนกำหนดนโยบาย หรือตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการประเมินผลสามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์และการรายงานผลการดำเนินงานจะนำไปเป็นข้อมูลประกอบการรายงานทางการเงินต่อไป

อนุพงษ์ สมศรี (2565, หน้า 26) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน หมายถึง การนำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดงฐานะและผลการเงิน การรายงานผลการดำเนินงาน ติดตามผลงานงบประมาณและการประเมินผลแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน มีการแสดงรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

สรุปว่า การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงิน เพื่อแสดงฐานะการเงินและผลดำเนินงานของหน่วยงานให้แก่บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องรับทราบซึ่งมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ใช้รายงานทางการเงินในการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

6. ด้านการบริหารสินทรัพย์

การบริหารสินทรัพย์เป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานของทุกองค์กร มีผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 60) กล่าวว่า การบริหารสินทรัพย์ของสถานศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคน เพื่อให้ทุกคนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใช้งบประมาณอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุดคุ้มค่ากับงบประมาณที่จ่ายไป

2. กำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นการแบ่งหรือมอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ โดยมีความสัมพันธ์กันทุกหน่วยงาน และทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามความเหมาะสม ง่ายต่อการตรวจสอบติดตามและแก้ปัญหา ซึ่งการบริหารสินทรัพย์เป็นงานของทุกคนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามความรู้ความสามารถ เช่น ฝ่ายแผนงานรวบรวมข้อมูลความต้องการตามแผนปฏิบัติการประจำปีการให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ การจัดซื้อจัดจ้างการจัดทำทะเบียนคุมการตีราคาสินทรัพย์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของพัสดุ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับและคณะกรรมการจากฝ่าย/กลุ่มสาระฯ/งาน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายสอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียน

3. กำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์ต้องมีการกำหนดประเภทชนิดให้ชัดเจนรวมถึงจำนวนที่ต้องการใช้ไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ซึ่งเป็นความที่ ต้องจัดหาเพิ่มเติม ดังนั้น จึงต้องมีระบบข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน

4. การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ เป็นการจัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินของโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนการผลิตได้ถูกต้องตามนโยบายของกระทรวงการคลัง จะช่วยแก้ปัญหาในการสำรวจ ตรวจสอบข้อมูลสินทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ได้มาอย่างไร มีจำนวนเท่าใด อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด ใช้งานได้หรือไม่ได้ จำหน่ายหรือหมดอายุการใช้งาน การตีราคาและการพิจารณาต่อมูลค่าเสื่อมราคา โรงเรียนต้องจัดทำฐานข้อมูล ดังนี้

4.1 ทรัพย์สินที่เป็นครุภัณฑ์ให้ถูกต้องครบถ้วนทุกรายการ เพื่อประโยชน์ในการตีราคาตามสภาพของตัวทรัพย์สิน

4.2 ครุภัณฑ์ประเภทที่ดินอาคารและสิ่งก่อสร้าง โดยปกติจะจดทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ โรงเรียนต้องประสานงานกับกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์จังหวัดในการตรวจสอบข้อมูลที่ต้องเป็นปัจจุบัน โรงเรียนขนาดใหญ่ที่ตั้งมานานมีทรัพย์สินมาก ควรแต่งตั้งคณะทำงานในการจัดเก็บข้อมูล โดยใช้โปรแกรมระบบทะเบียนคุมทรัพย์สินและวิธีตีราคาทรัพย์สินของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ซึ่งจะเป็นฐานข้อมูลเดียวกันทั่วประเทศ

5. การจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ เป็นการดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการตามแผนงานโครงการโดยคุณภาพของการจัดการ ควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

5.1 ต้องเป็นสินทรัพย์ตามความต้องการที่ระบุตามแผนงานโครงการ

5.2 คุณภาพได้มาตรฐานและเหมาะสมกับราคา

5.3 เหมาะสมกับช่วงเวลาที่ต้องการใช้

5.4 มีระบบการจัดการที่ชัดเจนตรงตามแนวปฏิบัติเข้าใจรับรู้และเป็นแนวทางเดียวกัน โปร่งใสตรวจสอบได้ วิธีการให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์นั้นจะดำเนินการตามมาตรฐานการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง

6. วิธีการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งต้องถือหลักกว่า การเกิดประโยชน์สูงสุด คือ การใช้สินทรัพย์จำนวนที่น้อยครั้งที่สุด แต่เพียงพอกับความต้องการเกิดประสิทธิภาพในการใช้งานทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน มีผลลัพธ์ผลผลิตตามที่กำหนด โดยใช้หลักการต่อไปนี้

6.1 กำหนดระเบียบและแนวทางปฏิบัติจัดทำคู่มือการใช้สินทรัพย์ของโรงเรียน

6.2 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมและเบิกจ่ายสินทรัพย์

6.3 จัดทำห้องเก็บสินทรัพย์หรือคลังสินทรัพย์ที่เหมาะสมปลอดภัย ตรวจสอบง่ายสะดวกและทันใช้งาน

6.4 มีการตรวจสอบสภาพสินทรัพย์ทั้งก่อนหลังการใช้งาน

6.5 บำรุงรักษาสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ ให้สามารถมีอายุใช้งานได้นาน

6.6 จัดระบบและการใช้สินทรัพย์ร่วมกัน

6.7 เผยแพร่ข้อมูลให้ทุกฝ่ายทราบร่วมกัน

6.8 การหารายได้และการให้บริการแก่ชุมชน

6.9 สอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้สินทรัพย์เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบ

6.10 ดำเนินการตรวจสอบสินทรัพย์ประจำปีตามระเบียบของราชการ

จากรูวรรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 48) การบริหารสินทรัพย์เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดการที่ดี เพื่อให้การใช้งานเป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอันเป็นการป้องกันมิให้เกิดการสูญหาย การจัดหาทดแทน ในปริมาณที่เกินความจำเป็น ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกเหนือจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงานแล้วจะต้องมีพัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่สำหรับการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจำเป็นต้องจัดซื้อจัดหาด้วยเงินงบประมาณทั้งสิ้น และถือเป็นต้นทุนอย่างหนึ่ง

อนุพงษ์ สมศรี (2565, หน้า 30) การบริหารสินทรัพย์ หมายถึง การดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการวางแผน กำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ให้เป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องและตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์

สรุปได้ว่า การบริหารสินทรัพย์ การดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ควรดำเนินการ ดังนี้ สร้างความตระหนัก กำหนดโครงสร้าง และหน้าที่ กำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ การจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ วิธีการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

7. ด้านการตรวจสอบภายใน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 62 บัญญัติว่า ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณ การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษาระดับการศึกษา และคุณภาพมาตรฐานการศึกษาโดยหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก การตรวจสอบ หมายถึง การติดตามการดำเนินงานโดยทำการตรวจสอบและทดสอบเหตุการณ์ เอกสาร หลักฐาน บันทึก แล้วทำการประมวลผลและรายงาน เพื่อให้มีความมั่นใจเกี่ยวกับการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานและระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งการพิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลในรายงานที่แสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินว่าถูกต้องเหมาะสมและเชื่อถือได้เพียงใด กรมสามัญศึกษาได้ให้ความหมายของการตรวจสอบภายในว่า เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติ ตามแผนงานที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารการเงิน การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การบริหารงานด้านอื่นๆ ตลอดจนการตรวจสอบบัญชี การวิเคราะห์ประเมินความเพียงพอ และประสิทธิผลของการควบคุมภายใน รวมทั้งการรายงานผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ และขัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ กล่าวไว้ว่า โดยทั่วไปการตรวจสอบภายในแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ

คือ 1) การตรวจสอบ ควบคุมด้านการบริหารงาน 2) การตรวจสอบ ควบคุมทางการบัญชี และการเงิน

สำนักงานงบประมาณ (2555, หน้า 21) อธิบายว่าการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณ จากงบประมาณแบบแผนงานไปสู่ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จะมีการลดบทบาทของ หน่วยงานกลาง ที่เคยทำหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินงานของส่วนราชการ และให้ส่วนราชการ มีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันอาจจะส่งผลให้มีการควบคุม การใช้งบประมาณให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องและเกิดสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 20-21) ได้อธิบาย เพิ่มเติมว่า การตรวจสอบภายในที่ส่วนราชการดำเนินการตรวจสอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การตรวจสอบทางการเงิน (Financial auditing) เป็นการตรวจสอบในลักษณะ ของการประเมินผลจากข้อมูลต่าง ๆ ในอดีตเพื่อทดสอบและให้แน่ใจว่าข้อมูลทางการเงิน ที่หน่วยงานจัดทำขึ้นมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความน่าเชื่อถือได้เพียงใด ปฏิบัติตาม กฎหมายระเบียบข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางราชการหรือไม่ ทั้งการตรวจสอบซึ่งเป็นการ กระทำเพื่อป้องกันทรัพย์สิน ตลอดจนการประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของระบบ การควบคุมภายในการตรวจสอบภายในลักษณะนี้เป็นการกระทำอย่างมีแบบแผนเป็นทางการ และเป็นระบบ ทั้งนี้ข้อมูลทางการเงินก็เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลเพื่อการจัดการบริหาร โดยเฉพาะเป็นข้อมูลสำหรับที่ฝ่ายบริหารจะใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนตัดสินใจ ควบคุม และติดตามผลการดำเนินงาน

2. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance auditing) เป็นการตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานและผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม การตรวจสอบประเมินผลดังกล่าว จะต้องกระทำอย่างอิสระและเป็นระบบด้วยวิธีการ ตรวจสอบอันควรและเหมาะสมกับกรณีสอบประเมินนั้น ผู้ตรวจสอบจะให้ความสำคัญกับ ผลการดำเนินงานที่กำลังกระทำและผลกระทบอันเกิดจากกรณีที่ปรากฏความเบี่ยงเบน ในผลการดำเนินงานนั้นเพื่อการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามที่กำหนดเป้าหมายไว้

จากรูรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 51) การตรวจสอบภายในเป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ การประเมินผลอย่างอิสระที่จัดให้มีขึ้นในองค์การ เพื่อให้การบริการแก่องค์การในการตรวจสอบ และประเมินกิจกรรมต่าง ๆ วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติ ในองค์การให้ทำงานในหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตาม

วัตถุประสงค์ ผู้ตรวจสอบภายในจะทำหน้าที่วิเคราะห์ประเมินให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่สอบทานและยังช่วยส่งเสริมให้มีการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม การทดสอบและการประเมินความเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ของระบบการควบคุมองค์การและคุณภาพการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การตรวจสอบภายใน หมายถึง กระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยการ กำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม การดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายใน มี 2 ลักษณะ คือ 1) การตรวจสอบ ควบคุม ด้านการบริหารงาน 2) การตรวจสอบ ควบคุมทางการบัญชีและการเงิน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการให้ดีขึ้นและช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

1. ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นส่วนราชการ จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติ ระเบียบ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มาตรา 34 ที่บัญญัติให้จัดระเบียบ บริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. มีการวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา หน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้น รับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ส่งเสริม ประสาน สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภายในเขตพื้นที่ การศึกษา

5. ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

6. ประสานกระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัด และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

8. ประสาน สนับสนุน ส่งเสริม การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งทางด้านบุคคล ด้านองค์กรชุมชน ด้านองค์กรวิชาชีพ ด้านสถาบัน ศาสนา ด้านสถานประกอบการ และด้านสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง (ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้ รับมอบหมาย

มีการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงาน ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2560 ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ (กอน.) มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับ งานการบริหารทั่วไป งานประชาสัมพันธ์งานประสานงาน และงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพ

2. กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ (กบง.) มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับ งานบริหาร การเงินงาน บริหารงานบัญชีและงานพัสดุและสินทรัพย์

3. กลุ่มบริหารงานบุคคล (กบค.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ งานวางแผนอัตรากำลัง และกำหนด ตำแหน่ง งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง งานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ งานพัฒนาบุคลากรงาน เลขาธิการ อ.ก.ค.ศ. และงานวินัยและนิติการ

4. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ การฝึก อบรมพัฒนาก่อนแต่งตั้ง พัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน ยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา วิจัย เสริมสร้างเครือข่ายพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. กลุ่มนโยบายและแผน (กนผ.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ งานนโยบายและแผน งานวิเคราะห์ งบประมาณ งานติดตามประเมินผลและรายงาน

6. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ ศึกษา วิเคราะห์ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการ บริหารจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

7. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา (กสจ.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ งานส่งเสริมคุณภาพการจัด การศึกษา งานส่งเสริมกิจการนักเรียน งานส่งเสริมกิจการพิเศษ

8. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (กนต.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับงานพัฒนา หลักสูตร งานวัดและประเมินผล งานส่งเสริมและพัฒนาสื่อวัตกรรมการงานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบ บริหารและการจัดการศึกษา

9. กลุ่มกฎหมายและคดีมีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับงาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและ รักษาวินัย ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน วินัยคุณธรรม ร้องทุกข์ และการพิจารณาวินัย คุณธรรม ร้องทุกข์ รวมทั้ง การดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

10. หน่วยตรวจสอบภายใน (ตสน.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ งานตรวจสอบการเงินและการบัญชี และงานตรวจสอบการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

2. สถานที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 65/2 หมู่ 4 ถนนลำพูน-ป่าซาง ตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดลำพูน ประมาณ 4 กิโลเมตร และมีพื้นที่ในความรับผิดชอบ 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองลำพูน อำเภอป่าซาง อำเภอแม่ทาและอำเภอบ้านธิ มีพื้นที่โดยประมาณ 163.25 ตารางกิโลเมตร

สถานศึกษาในสังกัด

จำนวนโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนสังกัด ปีการศึกษา 2565

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ปีการศึกษา 2565

ที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	อำเภอ			
			เมือง ลำพูน	ป่าซาง	แม่ทา	บ้านธิ
1	ขนาดเล็ก	75	30	23	21	1
2	ขนาดกลาง	34	15	7	7	5
3	ขนาดใหญ่	0	0	0	0	0
4	ขนาดใหญ่พิเศษ	1	1	0	0	0
รวมทั้งหมด		110	46	30	28	6

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 (2564)

ข้อมูลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การจำแนกขนาดของสถานศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2559 ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนไม่เกิน 120 คน
สถานศึกษาขนาดกลาง	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 121-600 คน
สถานศึกษาขนาดใหญ่	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการบริหารงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดังนี้

ศิริพร สิทธิวงษ์ (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน
ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 การวิจัย
ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียน
บูรพาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) ข้อคิดเห็นอื่น ๆ
ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในการศึกษาการบริหารงานด้านงบประมาณ

ของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ โรงเรียนจำนวน 14 โรงเรียน ที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้รักษาราชการแทน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานด้านงบประมาณ และครูผู้ปฏิบัติงานสอน รวมทั้งสิ้น 42 คน ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ตามคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) และได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ดังนี้ ความถี่ (frequencies) ร้อยละ (percentage) มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 15 ด้าน และอยู่ในระดับน้อยจำนวน 1 ด้าน 2) ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้แก่ การจัดทำแผนงบประมาณ คำขอตั้งงบประมาณและจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรควรมีการแจ้งประมาณการงบประมาณล่วงหน้าเพื่อจะได้จัดทำแผนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ควรมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง ควรมีการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ การเงิน บัญชีควรจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อสร้างความมั่นใจและความถูกต้องแม่นยำในการปฏิบัติงาน

ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี (2560) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการปฏิบัติงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยที่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่โรงเรียนขนาดเล็ก

และโรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาการปฏิบัติงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ 2) ครูผู้ปฏิบัติงานงบประมาณมีสภาพการปฏิบัติงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา แต่ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านมีปัญหาการปฏิบัติงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมากกว่าครูผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ ยกเว้นด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณและด้านการบริหารสินทรัพย์ 3) ปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมและรายด้านกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในระดับน้อย ยกเว้นด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง 4) สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินการด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการตรวจสอบภายในด้านการบริหารสินทรัพย์ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณด้านการจัดระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง

สุภาพร ศรีษะเนตร (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ได้แก่ 3.1) ด้านแรงจูงใจในการทำงาน 3.2) ด้านความพร้อมของข้อมูลและสารสนเทศ 3.3) ด้านความรู้ของบุคลากร ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ตามลำดับ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 71.40 อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ส่วนด้านการมีส่วนร่วม สามารถพยากรณ์ได้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จารุวรรณ มาแต่้ม (2561) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนา

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทาง การบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนควรสร้างและพัฒนาเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้ความ ช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและสร้างความ ตระหนักให้เห็นความสำคัญของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ และกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

จิรัญญา จันทร์ชื่น (2563) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 2) เพื่อทราบแนวทางการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าการบริหารงานงบประมาณ ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 รวมทั้งสิ้น 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามกรอบมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีสภาพการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิม เลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการจัดระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง ด้านการบริหาร ทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการ

คำนวณต้นทุนผลผลิต 2. แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรีเขต 1 พบว่า 1) ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณ 2) ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนกิจกรรม เพื่อบุคลากรของโรงเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและบริหารงบประมาณ 3) ควรมีระบบการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นขั้นตอน รัดกุม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ 4) ควรประสานจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ เข้ามาเป็น ที่ปรึกษาช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณถูกต้อง ตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ 5) ควรมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม มาตรฐานเดียวกัน 6) ทุกภาคส่วนควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ 7) ควรแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้นำไปแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาความสำเร็จผลงานการทำงาน ของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

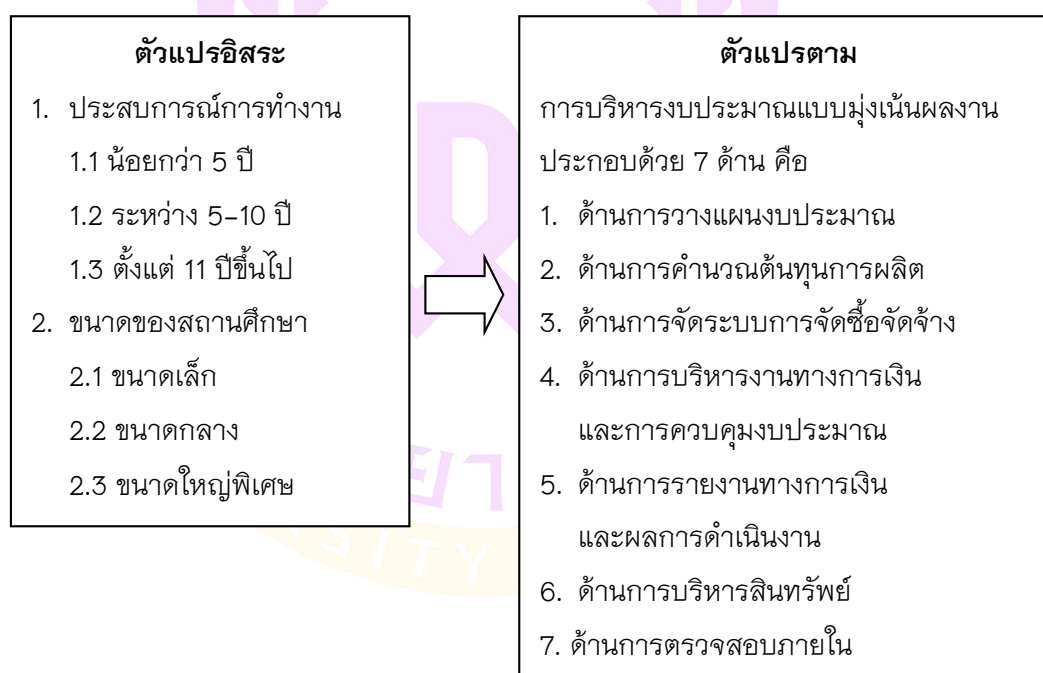
อนุพงษ์ สมศรี (2565) ได้ศึกษาการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอ แม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตาม ประเภทการดำเนินงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 254 คน โดยใช้ตารางเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.946 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และตรวจสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe') ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมา คือ

ด้านการบริหารสินทรัพย์และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

2) ผลการเปรียบเทียบการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตและด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 46 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 344 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 374 คน (กลุ่มสารสนเทศ สนพ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน และครูผู้สอน จำนวน 344 คน ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 374 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 191 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา (Stratified Random Sampling) และทำการเลือกแบบเจาะจง ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดของ สถานศึกษา	สถานศึกษา	ประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
ขนาดเล็ก	30	13	115	128	13	52	65
ขนาดกลาง	15	13	163	176	13	77	90
ขนาดใหญ่ พิเศษ	1	4	66	70	4	32	36
รวมทั้งสิ้น	46	30	344	374	30	161	191

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต 3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 6) ด้านการบริหารสินทรัพย์ และ 7) ด้านการตรวจสอบภายใน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1993, p. 247)

5 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม 3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 6) ด้านการบริหารสินทรัพย์ และ 7) ด้านการตรวจสอบภายใน

2.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.4 สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดให้ตรงกับเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษาปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

2.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธา เครือคำอ้าย อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2.5.2 นางสุจิตรา ยาวินไชย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

2.5.3 นางวนิดา สุภาใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าแดด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้อง หรือไม่ มีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์

2.2.6 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนี
ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence)
แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ จากผลการวิเคราะห์
ข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งถือว่า เป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์
ความตรงเชิงเนื้อหา

2.2.7 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข
และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ
คล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
ในอำเภอป่าซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 30 คน
แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของ
เครื่องมือเท่ากับ 0.98

2.2.9 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการ
สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 191 ฉบับ

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามทางช่องเมลล์ของ
แต่ละสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรโรงเรียนกระจายข่าวในการทำการตอบแบบสอบถามออนไลน์
ด้วย Google Form โดยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลา 1 เดือน

3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 191 ชุด ได้รับกลับคืนมา 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50– 5.00 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50–4.49 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในระดับน้อยที่สุด

1.3 เปรียบเทียบการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

2.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2.3 สถิติพื้นฐานและทดสอบสมมติฐาน

2.3.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3.4 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ โดยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนก 7 ด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกด้วยกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean Square)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
*	แทน	ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงจำนวนค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ค่าร้อยละ
1. ประสบการณ์ทำงาน		
1.1 น้อยกว่า 5 ปี	54	28.30
1.2 ระหว่าง 5-10 ปี	55	28.80
1.3 ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป	82	42.90
รวม	191	100.00
2. ขนาดสถานศึกษา		
2.1 ขนาดเล็ก	99	51.80
2.2 ขนาดกลาง	64	33.50
2.3 ขนาดใหญ่พิเศษ	28	14.70
รวม	191	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มากที่สุด คือ ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 รองลงมา ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 และประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมากที่สุด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 51.80 รองลงมาสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยภาพรวม

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา 7 ด้าน	ระดับการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงาน ของสถานศึกษา		
	การแปลผล		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
	n = 191		
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.48	0.46	มาก
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	4.37	0.48	มาก
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.50	0.45	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุม งบประมาณ	4.55	0.36	มากที่สุด
5. ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	4.55	0.44	มากที่สุด
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.54	0.42	มากที่สุด
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.47	0.43	มาก
รวม	4.49	0.36	มาก

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก คือ ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ
ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ และด้านการรายงานทางการเงิน
และผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ ด้านการบริหาร
สินทรัพย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณ
ต้นทุนการผลิต อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.37$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการวางแผนงบประมาณ

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษาด้านการวางแผนงบประมาณ	การบริหาร งบประมาณ		การแปลผล
	แบบมุ่งเน้นผลงาน		
	n = 191		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาทบทวนบทบาท ภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้อย่างชัดเจน	4.43	0.66	มาก
2. สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนด โครงสร้าง วิทยาลัยศึน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่สนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการ ของท้องถิ่น	4.48	0.64	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ กำหนดกิจกรรม กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี	4.51	0.67	มากที่สุด
4. สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน งบประมาณในแต่ละไตรมาสและประเมินผลเมื่อสิ้น ปีงบประมาณ	4.42	0.64	มาก
5. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการวางแผนเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์	4.46	0.74	มาก
6. สถานศึกษามีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณที่เหมาะสม	4.54	0.62	มากที่สุด
รวม	4.48	0.46	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอ เมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณที่เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ กำหนดกิจกรรมกรอบประมาณการ รายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงบประมาณในแต่ละไตรมาสและประเมินผลเมื่อสิ้นปีงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน		การแปลผล
	n = 191		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุน กิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรง และทางอ้อม	4.41	0.65	มาก
2. สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุน กิจกรรม	4.19	0.72	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต และต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตชัดเจน	4.41	0.66	มาก
4. สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการ คำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	4.42	0.66	มาก
5. สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต	4.39	0.70	มาก
6. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุนได้อย่าง เป็นระบบและถูกต้อง	4.38	0.72	มาก
รวม	4.37	0.48	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม และสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตและต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตชัดเจน ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน		การแปลผล
	n = 191		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ	4.53	0.64	มากที่สุด
2. สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลา ที่รวดเร็วและราคาที่เหมาะสม	4.43	0.66	มาก
3. สถานศึกษามีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	4.52	0.63	มากที่สุด
4. สถานศึกษามีการจัดความปลอดภัยในการเก็บรักษาหลักฐานเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ	4.44	0.73	มาก
5. สถานศึกษามีการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนดอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	4.56	0.61	มากที่สุด
รวม	4.50	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนดอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดซื้อ

จัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลาที่ยรวดเร็วและราคาที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุม งบประมาณ

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษา ด้านการบริหารงานทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ	การบริหารงบประมาณ		การแปลผล
	แบบมุ่งเน้นผลงาน		
	n = 191		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณ และควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ของทางราชการ	4.58	0.53	มากที่สุด
2. สถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับ การใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์	4.48	0.59	มาก
3. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสม ในการใช้จ่ายเงิน	4.54	0.60	มากที่สุด
4. สถานศึกษามีการจัดระบบการเงินให้เกิดประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลสูงสุด	4.59	0.58	มากที่สุด
รวม	4.55	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการบริหารงาน ทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดระบบการเงิน ให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณและควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของทางราชการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับ การใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน		การแปลผล
	n = 191		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดง ฐานะและผลการเงิน	4.49	0.59	มาก
2. สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงาน ทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ ในแผนปฏิบัติการประจำปี	4.50	0.61	มากที่สุด
3. สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณ และการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/ โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	4.59	0.61	มากที่สุด
4. สถานศึกษาการรายงานผลการดำเนินงาน ทางการเงิน ติดตามผลงบประมาณและการประเมินผล ตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน	4.60	0.63	มากที่สุด
5. สถานศึกษามีการแสดงรายงานทางการเงิน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	4.57	0.61	มากที่สุด
รวม	4.55	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษาการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน ติดตามผลงบประมาณและการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณและการประเมินผลทางการเงิน ให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.59$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดงฐานะและผลการเงิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการบริหารสินทรัพย์

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษา ด้านการบริหารสินทรัพย์	การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน n = 191		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.60	0.53	มากที่สุด
2. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้อย่างเป็นระบบ	4.42	0.65	มาก
3. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	4.52	0.60	มากที่สุด
4. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์	4.60	0.58	มากที่สุด
รวม	4.54	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และสถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้อย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการตรวจสอบภายใน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาด้านการตรวจสอบภายใน	การบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นผลงาน		การแปลผล
	n = 191		
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการจัดทำแผนตรวจสอบภายใน อย่างเป็นระบบ	4.60	0.59	มากที่สุด
2. สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบภายใน อย่างเป็นระบบ	4.30	0.62	มาก
3. สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุม ภายใน	4.49	0.66	มาก
4. สถานศึกษามีกระบวนการบริหารความเสี่ยง อย่างเป็นระบบ	4.44	0.70	มาก
5. สถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุง การปฏิบัติงานของส่วนราชการให้บรรลุถึงเป้าหมาย และวัตถุประสงค์	4.50	0.63	มากที่สุด
รวม	4.47	0.43	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการตรวจสอบภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายในและสถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

ให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหาร งบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน						รวม $\bar{X}$	รวม S.D.	การ แปลผล
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. ด้านการวางแผน งบประมาณ	4.36	0.52	4.51	0.40	4.53	0.45	4.48	0.46	มาก
2. ด้านการคำนวณ ต้นทุนการผลิต	4.30	0.48	4.42	0.47	4.38	0.48	4.37	0.48	มาก
3. ด้านการจัดระบบ การจัดซื้อจัดจ้าง	4.32	0.50	4.54	0.46	4.58	0.37	4.50	0.45	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงาน ทางการเงินและการ ควบคุมงบประมาณ	4.45	0.38	4.55	0.38	4.61	0.34	4.55	0.36	มากที่สุด
5. ด้านการรายงาน ทางการเงินและ ผลการดำเนินงาน	4.46	0.56	4.53	0.41	4.62	0.35	4.55	0.44	มากที่สุด
6. ด้านการบริหาร สินทรัพย์	4.49	0.37	4.54	0.41	4.57	0.45	4.54	0.42	มากที่สุด
7. ด้านการตรวจสอบ ภายใน	4.40	0.45	4.54	0.39	4.45	0.45	4.47	0.43	มาก
รวม	4.40	0.38	4.52	0.35	4.54	0.34	4.49	0.36	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.46$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 3.30$) ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารสินทรัพย์และด้านการตรวจสอบภายใน ($\bar{X} = 4.54$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.42$) และประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ($\bar{X} = 4.61$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.38$)

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารงบประมาณ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.10	2	0.55	2.56	0.07
	ภายในกลุ่ม	40.32	188	0.21		
	รวม	41.43	190			
ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	0.40	2	0.20	0.85	0.42
	ภายในกลุ่ม	44.07	188	0.23		
	รวม	44.47	190			
ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	ระหว่างกลุ่ม	2.38	2	1.19	6.05*	0.00
	ภายในกลุ่ม	36.96	188	0.19		
	รวม	39.35	190			

ตาราง 13 (ต่อ)

การบริหารงบประมาณ	แหล่งความ	SS	df	MS	F	p
แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา	แปรปรวน					
4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.80	2	0.40	3.01*	0.05
	ภายในกลุ่ม	25.16	188	0.13		
	รวม	25.97	190			
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.89	2	0.44	2.32	0.10
	ภายในกลุ่ม	36.27	188	0.19		
	รวม	37.17	190			
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	0.61	0.54
	ภายในกลุ่ม	33.77	188	0.18		
	รวม	33.99	190			
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	ระหว่างกลุ่ม	0.56	2	0.28	1.48	0.23
	ภายในกลุ่ม	35.97	188	0.19		
	รวม	36.54	190			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.68	2	0.34	2.65	0.07
	ภายในกลุ่ม	24.23	188	0.12		
	รวม	24.91	190			

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างและด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's)

ตาราง 14 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ้ (Scheffe's) ของการบริหาร
 งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในด้านการจัดระบบ
 การจัดซื้อจัดจ้าง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	($\bar{X}$)	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	4.32	-	-0.22*	-0.26*
ระหว่าง 5-10 ปี	4.54		-	-0.04*
ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป	4.58			-

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน
 น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
 ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในด้านการ
 จัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์
 ทำงานระหว่าง 5-10 ปีและตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผู้บริหาร
 สถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อ
 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง แตกต่างกับผู้บริหาร
 สถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ .05

ตาราง 15 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	($\bar{X}$)	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	4.45	-	-0.10*	-0.16*
ระหว่าง 5-10 ปี	4.55		-	-0.06*
ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป	4.61			-

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปีและตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา								การแปลผล
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่พิเศษ		รวม	รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.45	0.49	4.47	0.45	4.59	0.37	4.48	0.46	มาก
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	4.37	0.48	4.32	0.50	4.50	0.42	4.37	0.48	มาก
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.49	0.43	4.47	0.49	4.57	0.44	4.50	0.45	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	4.55	0.31	4.52	0.43	4.59	0.38	4.55	0.36	มากที่สุด
5. ด้านการรายงานงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	4.56	0.44	4.49	0.46	4.65	0.35	4.55	0.44	มากที่สุด
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.54	0.42	4.50	0.46	4.60	0.31	4.54	0.42	มากที่สุด
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.50	0.41	4.38	0.49	4.54	0.38	4.47	0.43	มาก
รวม	4.49	0.34	4.45	0.40	4.58	0.31	4.49	0.36	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ($\bar{X} = 4.55$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.37$) สถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.50$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.32$) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการรายงานงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.60$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.50$)

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาด
ของสถานศึกษา

การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.45	2	0.22	1.04	0.35
	ภายในกลุ่ม	40.97	188	0.21		
	รวม	41.43	190			
2. ด้านการดำเนินงานด้าน การผลิต	ระหว่างกลุ่ม	0.67	2	0.33	1.44	0.23
	ภายในกลุ่ม	43.79	188	0.23		
	รวม	44.47	190			
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง	ระหว่างกลุ่ม	0.18	2	0.09	0.43	0.64
	ภายในกลุ่ม	39.16	188	0.20		
	รวม	39.35	190			
4. ด้านการบริหารงานทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.10	2	0.05	0.36	0.69
	ภายในกลุ่ม	25.87	188	0.13		
	รวม	25.97	190			
5. ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.48	2	0.24	1.23	0.29
	ภายในกลุ่ม	36.69	188	0.19		
	รวม	37.17	190			
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	0.21	2	0.10	0.59	0.55
	ภายในกลุ่ม	33.78	188	0.18		
	รวม	33.99	190			
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	ระหว่างกลุ่ม	0.69	2	0.34	1.81	0.16
	ภายในกลุ่ม	35.84	188	0.19		
	รวม	36.54	190			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.31	2	0.15	1.18	0.30
	ภายในกลุ่ม	24.60	188	0.13		
	รวม	24.91	190			

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทั้ง 7 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษา ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในครั้งนี้ได้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยภาพรวมการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ และด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน รองลงมา คือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

1.1 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณที่เหมาะสม รองลงมา คือ สถานศึกษามีการ

จัดทำแผนงาน/โครงการ กำหนดกิจกรรมกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนด โครงสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่สนองยุทธศาสตร์ การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการวางแผนเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ และสถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงบประมาณในแต่ละ ไตรมาสและประเมินผลเมื่อสิ้นปีงบประมาณ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการ ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงบประมาณในแต่ละไตรมาสและประเมินผลเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

1.2 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรม เพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม และสถานศึกษามีการจัดสรร งบประมาณที่เน้นผลผลิตและต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตชัดเจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรม

1.3 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการ กำหนดอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการ จัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลาทีรวดเร็ว และราคาที่เหมาะสม

1.4 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการบริหารงานทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดระบบการเงินให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ ผลสูงสุด รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณและควบคุม การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของทางราชการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ

สถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับ การใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์

1.5 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษาการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน ติดตามผลงบประมาณและการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณ และการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดงฐานะ และผลการเงิน

1.6 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และสถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลา วัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้อย่างเป็นระบบ

1.7 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการตรวจสอบภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายในและสถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ รองลงมา คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารสินทรัพย์และด้านการตรวจสอบภายใน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต และประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต สถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย

สูงที่สุด คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมา คือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี และตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยภาพรวมของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ได้ส่งเสริมสนับสนุนจัดการอบรมให้ความรู้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินและงบประมาณ เพื่อให้ทราบถึงหลักการแนวทางปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด อีกทั้งยังมีระบบกำกับติดตามการรายงานผลงานในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับข้อพถกษณ์ มุ่งลา และคณะ(2564, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้มีการติดตามผลของการใช้งบประมาณและการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีสถานศึกษา มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน และได้มีการประเมินผลตามแผนงานโครงการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินสูงสุด การรายงานทางการเงินยังเป็นการแสดงผลการบริหารของฝ่ายบริหารซึ่งรับผิดชอบทรัพยากร และข้อมูลทางการเงินจะช่วยให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถคาดคะเนเกี่ยวกับการวางแผนการเงินในอนาคตได้ว่าจะเป็นอย่างไรรายงานผลการดำเนินงาน จึงแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบผลผลิตที่แล้วเสร็จกับเป้าหมายผลผลิต และผลการดำเนินงาน ซึ่งต้องรายงานทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา และต้นทุน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 45-47) กล่าวไว้ว่าในกระบวนการ

บริหารงบประมาณแผ่นดิน ขั้นตอนสำคัญในการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณและขั้นตอนสุดท้าย คือ การติดตามและประเมินผล เพื่อวัดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงานในแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับ วิไลภรณ์ เทพมนตรี (2559, หน้า 75) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย พบว่าด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินการ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่วนมากยังไม่ได้มีการจัดทำระบบฐานข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนการผลิต และการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการคำนวณต้นทุน ผลผลิตที่ถูกตอง และเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลภรณ์ เทพมนตรี (2559, หน้า 75) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการศึกษากิจการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ผลการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน มีความแตกต่างกัน และพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปีและตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความเห็น ต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง แตกต่างกับ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรู้ ประสบการณ์ในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ

นันทนา สมิงไพโร (2558) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความรู้และการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารและครูที่มีความรู้ มีความชำนาญในการบริหารแผนงบประมาณสามารถบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานได้ระดับมาก เมื่อเทียบกับวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโทหรือสูงกว่า มีความรู้แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการบริหารงานงบประมาณเป็นไปตามกฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติ มีคู่มือและแนวทางในการปฏิบัติของสถานศึกษาที่ชัดเจน และขนาดของสถานศึกษาขนาดเล็กมีมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งมีเพียงแห่งเดียว จึงทำให้ไม่เห็นความแตกต่างตามขนาดของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ จารุวรรณ มาแต่้ม (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาลำพูน เขต 1 มี ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาบทบาทบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อใช้ในการกำหนด โครงสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ให้ตอบสนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น

1.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต สถานศึกษาควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันเพื่อใช้จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนการผลิต

1.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง สถานศึกษาควรมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างมีการจัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

1.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าให้เหมาะสมในการใช้จ่ายเงินและการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผน

1.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน สถานศึกษาควรมีการแสดงผลงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดของทางสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด

1.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษาควรมีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์อย่างเป็นระบบ

1.7 ด้านการตรวจสอบภายใน สถานศึกษาควรมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงและมีการจัดทำแผนดำเนินการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบและชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

2.2 ควรศึกษาแนวทางการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2545). **แนวทางในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน**
ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน. กรุงเทพฯ: คัลังนานาวิทยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไข**
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
(ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **โครงการปฏิรูปด้านระบบบริหารและการเงินทางการศึกษา**
ภายใต้โครงการนำร่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาและการจัด
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- กลุ่มสารสนเทศ สทศ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). **Big Data**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. ลำพูน: สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1.
- จรรุวรรณ มาแต่้ม. (2561). **การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจำศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จิรัญญา จันทร์ชื่น. (2563). **การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของกลุ่มเครือข่าย**
โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพ.
- ช่อพฤกษ์ มุ่งลา, ขจรอรุณพนธ์ พงศ์วิริทธิ์ธร, มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา, บุศรา เชื้อดี, ทิพาพร
มณฑา และเบญญาภา กันทะวงศ์วาร. (2564). **การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้น**
ผลงานตามยุทธศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตาก เขต 2. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น,
7(8), 45–56.
- ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี. (2560). **สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ**
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

- ฐิรกานต์ กองคำ. (2555). การดำเนินการบริหารงบประมาณสถานศึกษาในเครือข่าย
สายเหนือสัมพันธ์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นันทนา สมิงไพร. (2558). การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ กศม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ. (24 กุมภาพันธ์ 2560).
ราชกิจจานุเบกษา. 134(24ก). หน้า 15.
- วิไลภร เทพมนตรี. (2559). แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศิริพร สิทธิวงศ์. (2560). การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียน
บูรพาศึกษาภายใต้ โครงการนำร่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา
และการจัดมุ่งเน้นผลงาน โรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. งานนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศุภรฤติ มีสมพร. (2560). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 7. งานนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2563). การบัญชีบริหาร : Managerial Accounting
(ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด) (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: กรีนไลฟ์ พรินต์ติ้งเฮาส์.
- สำนักงานประมาณ. (2546). การปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ. กรุงเทพฯ:
สำนักงานประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรื.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. (2564). รายงานแผนปฏิบัติการ
ประจำปี 2564. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. ม.ป.ท.:
ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวปฏิบัติทางการจัดการศึกษา
ของ สถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการบริหารจัดการ งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานงบประมาณ. (2555). **แนวทางการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ: สำนักงบประมาณ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2560). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580). ฉบับย่อ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุภาพร ศรีษะเนตร. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตาม ยุทธศาสตร์ ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ กศม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- อนุพงษ์ สมศรี. (2565). **การจัดการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3). 607–610.
- Likert, E. L. (1956). *A Dictionary for Accounts*. N.J.: Englewood Cliffs, Prentice–Hall.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิรา เครือคำอ้าย
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ชื่อ-นามสกุล นางสุจิตรา ยาวิไชย
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อหลวง
วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านบ่อหลวง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
3. ชื่อ-นามสกุล นางวนิดา สุภาใจ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าแดด
วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดป่าแดด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ด้าน

ข้อที่	รายการ	ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปความสอดคล้อง
		1	2	3		
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาบทบาทบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนด โครงสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่สนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ ครอบคลุมการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงบประมาณ	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการวางแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	สถานศึกษามีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณที่เหมาะสม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต						
1	สถานศึกษามีการคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตที่สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต	0	1	1	0.67	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ความเห็น จากผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
3	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เน้น ผลผลิตและต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตชัดเจน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูล ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุน ได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง						
1	สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มา ซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มา ซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการ ในเวลาที่ยรวดเร็วและราคาที่เหมาะสม	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการจัดควบคุมการจับ รักษาหลักฐานเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการ กำหนดอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุม งบประมาณและควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไป ตามระเบียบ กฎหมายของทางราชการ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับ การใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้น ผลผลิต ผลลัพธ์	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปความสอดคล้อง
		1	2	3		
3	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่า เหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการจัดระบบการเงินให้เกิด ประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด	1	1	1	1	สอดคล้อง
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน						
1	สถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลการเงิน เพื่อแสดงฐานะและผลการเงิน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณ และการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษาการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน ติดตามผลงบประมาณ และการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการแสดงรายงานทางการเงิน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์						
1	สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้อย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปความสอดคล้อง
		1	2	3		
3	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์	1	1	1	1	สอดคล้อง
7. ด้านการตรวจสอบภายใน						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายใน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการจัดทำแผนตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแลให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์	1	1	1	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในอำเภอป่าซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน 30 คน

1. ชื่อ-สกุล นายเกษม ใจกระแสน	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
ระดับชำนาญการพิเศษ	สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านหนองเงือก
2. ชื่อ-สกุล นางสาวกัญญา สุภายอง	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
ระดับชำนาญการพิเศษ	สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านหนองเกิด

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Case Processing Summary

Cases	N		%
	Valid	Excluded ^a	
	30	0	100.0
	30	0	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

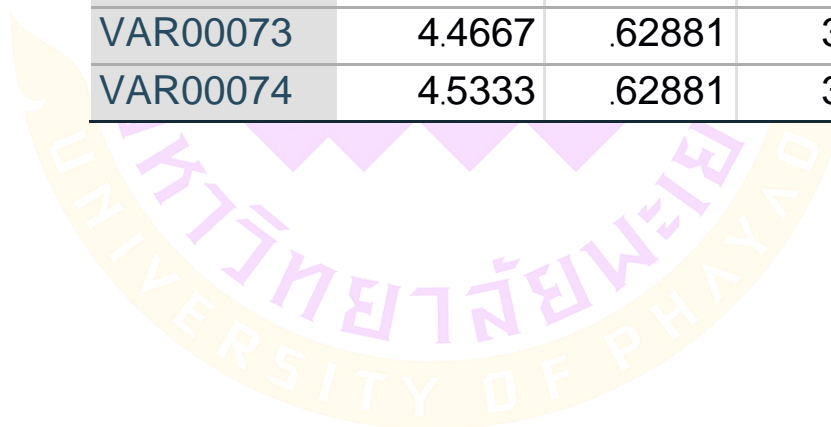
Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	
	Items	N of Items
.986	.987	35

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
P1.1	4.4667	.68145	30
P1.2	4.5667	.62606	30
P1.3	4.6000	.67466	30
P1.4	4.4333	.67891	30
P1.5	4.4333	.67891	30
P1.6	4.6000	.56324	30
S2.1	4.7333	.44978	30
VAR00047	4.7000	.46609	30
VAR00048	4.6000	.49827	30
VAR00049	4.7333	.44978	30
VAR00050	4.6667	.54667	30
VAR00051	4.5667	.67891	30
VAR00052	4.4333	.62606	30
VAR00053	4.5333	.68145	30
VAR00054	4.5000	.62972	30
VAR00055	4.5000	.73108	30

VAR00056	4.4333	.72793	30
VAR00057	4.7333	.44978	30
VAR00058	4.5667	.50401	30
VAR00059	4.6667	.54667	30
VAR00060	4.6667	.54667	30
VAR00061	4.7333	.44978	30
VAR00062	4.6667	.47946	30
VAR00063	4.7667	.43018	30
VAR00064	4.4667	.57135	30
VAR00065	4.7000	.53498	30
VAR00066	4.6000	.67466	30
VAR00067	4.6667	.47946	30
VAR00068	4.6333	.49013	30
VAR00069	4.7000	.46609	30
VAR00070	4.6000	.56324	30
VAR00071	4.5333	.50742	30
VAR00072	4.5000	.57235	30
VAR00073	4.4667	.62881	30
VAR00074	4.5333	.62881	30

ภาคผนวก จ รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูลการวิจัย

ที่	ชื่อโรงเรียน	ตำบล	อำเภอ	ขนาดโรงเรียน
1	วัดป่ายาง	ริมปิง	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
2	วัดสันตันธง	ตันธง	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
3	บ้านศรีชัยอย	ตันธง	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
4	บ้านสันมะนะ	ตันธง	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
5	วัดจักรคำภิมุข	ตันธง	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
6	อนุบาลลำพูน	ในเมือง	เมืองลำพูน	ขนาดใหญ่พิเศษ
7	วัดขี้เหล็ก	บ้านกลาง	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
8	ตำบลบ้านแป้น	บ้านแป้น	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
9	วัดลุ่มช้าง	ประตูป่า	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
10	วัดประตูป่า	ประตูป่า	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
11	บ้านศรีสุพรรณ	ประตูป่า	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
12	วัดสันป่าสัก	ป่าสัก	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
13	วัดห้วยม้าโค้ง	ป่าสัก	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
14	วัดน้ำพุ	ป่าสัก	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
15	วัดหนองซิว	ป่าสัก	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
16	วัดศรีดอนตัน	มะเขือแจ้	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
17	บ้านสันป่าเทียง	มะเขือแจ้	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
18	วัดสันตะยอม	มะเขือแจ้	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
19	บ้านมะเขือแจ้	มะเขือแจ้	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
20	วัดเหมืองกวั๊ก	มะเขือแจ้	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
21	บ้านฮ่องกอม่วง	มะเขือแจ้	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
22	วัดบ้านแจ่ม	มะเขือแจ้	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
23	วัดศรีบังวัน	ริมปิง	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
24	ตำบลริมปิง	ริมปิง	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
25	บ้านเวียงยอง	เวียงยอง	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
26	วัดป่าแดด	เวียงยอง	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก

ที่	ชื่อโรงเรียน	ตำบล	อำเภอ	ขนาดโรงเรียน
27	วัดหนองหล่ม	ศรีบัวบาน	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
28	วัดทุ่งยาว	ศรีบัวบาน	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
29	บ้านจำบอน	ศรีบัวบาน	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
30	วัดบ้านม้า	ศรีบัวบาน	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
31	บ้านหนองข้างคีน	หนองข้างคีน	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
32	วัดหนองเหียง	หนองหนาม	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
33	บ้านหนองหนาม	หนองหนาม	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
34	บ้านต้นผึ้ง	เหมืองง่า	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
35	วัดเหมืองง่า	เหมืองง่า	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
36	บ้านศรีบุญยืน-วังทอง	เหมืองง่า	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
37	วัดกู่เส้า	เหมืองจี้	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
38	ชุมชนบ้านเหมืองจี้	เหมืองจี้	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
39	บ้านห้วยลัม	เหมืองจี้	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
40	วัดป่าตึงเซตวัน	เหมืองจี้	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
41	วัดต้นโชค	เหมืองจี้	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
42	อนุบาลเมืองลำพูน	อุโมงค์	เมืองลำพูน	ขนาดกลาง
43	บ้านป่าเส้า	อุโมงค์	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
44	เซตวันหนองหมู	อุโมงค์	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
45	วัดฮ้องกอก	อุโมงค์	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก
46	วัดชัยสถาน	อุโมงค์	เมืองลำพูน	ขนาดเล็ก

ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ และสถานภาพทางราชการของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในอำเภอเมืองลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีจำนวน 7 ด้าน

นางสาววันเพ็ญ ศิลป์ท้าว

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษาที่ท่านทำงานอยู่ในปัจจุบัน

1. ประสบการณ์ทำงาน
  - น้อยกว่า 5 ปี
  - ระหว่าง 5-10 ปี
  - ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป
2. ขนาดของสถานศึกษา
  - ขนาดเล็ก (ไม่เกิน 120 คน)
  - ขนาดกลาง (ไม่เกิน 121-600 คน)
  - ขนาดใหญ่พิเศษ (ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับระดับการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยพิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับมาก
- 3 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับน้อย
- 1 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ด้าน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน				
	5	4	3	2	1
1. ด้านการตรวจสอบภายใน					
1. สถานศึกษามีการจัดทำแผนตรวจสอบภายใน อย่างเป็นระบบ					
2. สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบภายใน อย่างเป็นระบบ					
3. สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายใน					
4. สถานศึกษามีกระบวนการบริหารความเสี่ยง อย่างเป็นระบบ					
5. สถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์					
2. ด้านการวางแผนงบประมาณ					
1. สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาทบทวนบทบาท ภารกิจที่อยู่ในความ รับผิดชอบได้อย่างชัดเจน					
2. สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนด โครงสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่สนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น					
3. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ กำหนด กิจกรรมรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะ ปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี					

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน				
	5	4	3	2	1
4. สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน งบประมาณในแต่ละไตรมาสและประเมินผลเมื่อสิ้น ปีงบประมาณ					
5. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการวางแผนเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์					
6. สถานศึกษามีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณ ที่เหมาะสม					
3. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต					
1. สถานศึกษามีการคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เป็น ต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรง และทางอ้อม					
2. สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุน กิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลลัพธ์และผลผลิต ที่สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตให้เกิด ประสิทธิภาพอย่างแท้จริง					
3. สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต และต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตชัดเจน					
4. สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการ คำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน					
5. สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต					
6. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุนได้ อย่างเป็นระบบและถูกต้อง					
4. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง					
1. สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุ สิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ					

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน				
	5	4	3	2	1
2. สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุ สิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลาที่เหมาะสม และราคาที่เหมาะสม					
3. สถานศึกษามีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน					
4. สถานศึกษามีการจัดความปลอดภัยในการเก็บรักษา หลักฐานเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ					
5. สถานศึกษามีการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไป ตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนดอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้					
5. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ					
1. สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณ และควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ของทางราชการ					
2. สถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับ การใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์					
3. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสม ในการใช้จ่ายเงิน					
4. สถานศึกษามีการจัดระบบการเงินให้เกิด ประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด					
6. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน					
1. สถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดง ฐานะและผลการเงิน					
2. สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงาน ทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการประจำปี					

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน				
	5	4	3	2	1
3. สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณ และการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/ โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี					
4. สถานศึกษาการรายงานผลการดำเนินงาน ทางการเงิน ติดตามผลงบประมาณและการประเมินผล ตามแผนงาน/ โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน					
5. สถานศึกษามีการแสดงรายงานทางการเงิน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด					
7. ด้านการบริหารสินทรัพย์					
1. สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์ จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด					
2. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการ การบริหารสินทรัพย์ได้อย่างเป็นระบบ					
3. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการ การบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง					
4. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการ การบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของ การบริหารสินทรัพย์					

ภาคผนวก ข เอกสารรับรองจรรยาบรรณการวิจัยในมนุษย์

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน กองบริหารงานวิจัย งานมาตรฐานการวิจัยและสารสนเทศ โทร. 1049

ที่ อว 7308/ว 1742

วันที่ 26 กันยายน 2565

เรื่อง ขอแจ้งเลขที่โครงการและผลการพิจารณาโครงการจรรยาบรรณการวิจัยในมนุษย์

เรียน นางสาววันเพ็ญ ศิลป์ท้าว (นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา)

ตามที่ ท่านได้ส่งเอกสารเพื่อขอรับการพิจารณารับรองจรรยาบรรณการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เรื่อง "การศึกษากาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1" (Performance Based Budgeting Management of School in Muang Lamphun District under The Office of Lamphun Primary Educational Service Area 1) นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการจรรยาบรรณการวิจัยในมนุษย์ได้พิจารณาและมีมติรับรอง และได้ส่งเอกสารรับรองโครงการพร้อมทั้งขอแจ้งเลขที่โครงการของท่าน คือ UP-HEC 2.1/103/65 เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลและติดตามโครงการของท่าน ขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

1. แจ้งเลขที่โครงการทุกครั้ง ที่มีการติดตามและสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว
2. กรณีมีการส่งเอกสารใด ๆ เกี่ยวกับโครงการนี้ กรุณาระบุเลขที่โครงการดังกล่าวทุกครั้ง

คณะกรรมการจรรยาบรรณการวิจัยในมนุษย์ ใ้ขอความร่วมมือท่านปฏิบัติตามข้อ 1 และข้อ 2 ไม่เช่นนั้นทางคณะกรรมการจรรยาบรรณฯ จะต้องใช้เวลานานพอสมควรในการสืบค้นหาต้นฉบับหรือรายละเอียดโครงการของท่านและอาจทำให้โครงการของท่านล่าช้าได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นำทิพย์ เสมอเชื้อ)

ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO HUMAN ETHICS COMMITTEE

19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP และ 45CFR 46.101(b)

ชื่อโครงการ : การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
: Performance Based Budgeting Management of School in Muang Lamphun District under The Office of Lamphun Primary Educational Service Area 1

เลขที่โครงการวิจัย : UP-HEC 2.1/103/65

ผู้วิจัยหลัก : นางสาววันเพ็ญ ศิลป์ท้าว

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภี อำนวยรัตน์

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ลงนาม

ว.ทิพย์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว.ทิพย์ เสมอเชื้อ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่รับรอง : 17 กันยายน 2565

หมายเหตุ 1. ไม่ต้องส่งรายงานความก้าวหน้า
2. ส่งรายงานปิดโครงการเมื่อสิ้นสุดการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	วันเพ็ญ ศิลป์ท้าว
วัน เดือน ปี เกิด	19 มกราคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดน่าน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2559 ค.บ. (การประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	343/204 หมู่บ้านเอื้ออาทรเหมืองง่า ซอย 5 หมู่ 6 ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000
ผลงานตีพิมพ์	วันเพ็ญ ศิลป์ท้าว (ผู้บรรยาย). (30 เมษายน 2566). การศึกษาการ บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอเมือง ลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. ใน การ ประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 9 (หน้า 1272-1285). พะเยา: กอง บริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

